

Diagnostyka molekularna Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Jednostka organizacyjna Wydział Farmaceutyczny Kierunek studiów Analityka Medyczna Poziom kształcenia jednolite magisterskie Forma studiów stacjonarne Profil studiów praktyczny Dyscypliny Nauki medyczne Klasyfikacja ISCED 0914 Technologie związane z diagnostyką i leczeniem Kod USOS FA.AM.JS.5o0225	Cykl dydaktyczny 2021/22 Rok realizacji 2025/26 Języki wykładowe polski Blok zajęciowy obowiązkowy do zaliczenia w toku studiów Obligatoryjność obowiązkowy Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się zaliczenie na ocenę Grupa zajęć standardu E. NAUKOWE ASPEKTY MEDYCYNY LABORATORYJNEJ	
Koordinator przedmiotu	Marek Sanak	
Prowadzący zajęcia	Pełna lista prowadzących dostępna na stronie usosweb.uj.edu.pl w zakładce Katalog → Przedmioty.	
Okres Semestr 9	Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się zaliczenie na ocenę Forma prowadzenia i godziny zajęć wykład: 15 seminarium: 30	Liczba punktów ECTS 3.0

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Zaznajomienie studentów z technikami wykorzystywanymi w molekularnej diagnostyce genetycznej jakościowej: celowanej diagnostyce genetycznej, badaniach przesiewowych w kierunku mutacji genetycznych, badaniach przesiewowych genomu. Ilościowe badania ekspresji genetycznej.
C2	Zaznajomienie studentów z technikami wykorzystywanymi w molekularnych badaniach cytogenetycznych oraz molekularnych badaniach genetycznych w onkologii.
C3	Zapoznanie studentów z standardami zapisu mutacji i zapisu zmian cytogenetycznych. Mutacje germinalne i somatyczne. Korelacje genotypowo-fenotypowe i podstawowe modele dziedziczenia. Predyspozycja genetyczna oraz oszacowanie ryzyka genetycznego choroby.
C4	Reguły projektowania reakcji diagnostycznej na podstawie znajomości ogólnie dostępnych zasobów internetowych. Rozróżnienie typu sond molekularnych używanych do genotypowania, porównanie zalety i wady sond degradowalnych, analizy punktu topnienia, hybrydyzacji sond oligonukleotydowych.
C5	Narzędzia informatyczne do obróbki plików z sekwencjonowania NGS (.sam, .bam., vcf). Anotacja zapisu genu oraz sprawdzenie i wyjaśnienie konsekwencji mutacji. Różnice między technologiami sekwencjonowania nowej generacji. Rozróżnienie istotnych klinicznie mutacji od wariantów polimorficznych. Interpretacja wyniku badania prenatalnego uzyskanego techniką NGS.

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy - Student zna i rozumie:			
W1	podstawy biologii molekularnej, mechanizmy dziedziczenia i zaburzeń genetycznych oraz podstawy inżynierii genetycznej	O.W3	test wielokrotnego wyboru, zaliczenie
W2	zasady wykonywania badań laboratoryjnych przy użyciu metod manualnych i technik zautomatyzowanych oraz autoryzacji wyników	O.W5	projekt, sprawozdanie z wykonania zadania, test wielokrotnego wyboru, zaliczenie
Umiejętności - Student potrafi:			
U1	korzystać z genetycznych baz danych, w tym internetowych, i wyszukiwać potrzebne informacje za pomocą dostępnych narzędzi	E.U13	projekt, sprawozdanie z wykonania zadania, test wielokrotnego wyboru, zaliczenie
U2	zinterpretować wyniki badań genetycznych molekularnych i cytogenetycznych oraz zapisać je, używając obowiązującej międzynarodowej nomenklatury	E.U16	sprawozdanie z wykonania zadania, test wielokrotnego wyboru
U3	ustalić algorytm diagnostyczny i zaproponować badania genetyczne dla pacjentów poradni genetycznej	E.U17	projekt, sprawozdanie z wykonania zadania, test wielokrotnego wyboru
Kompetencji społecznych - Student jest gotów do:			
K1	formułowania wniosków z własnych pomiarów lub obserwacji	O.K7	projekt, test wielokrotnego wyboru
K2	korzystania z obiektywnych źródeł informacji	O.K6	sprawozdanie z wykonania zadania, test wielokrotnego wyboru, zaliczenie

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
K3	przestrzegania tajemnicy zawodowej i praw pacjenta	O.K5	projekt, sprawozdanie z wykonania zadania, test wielokrotnego wyboru
K4	wdrażania zasad koleżeństwa zawodowego i współpracy w zespole specjalistów, w tym z przedstawicielami innych zawodów medycznych, także w środowisku wielokulturowym i wielonarodowościowym	O.K3	test wielokrotnego wyboru

Bilans punktów ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
wykład	15
seminarium	30
przygotowanie prezentacji multimedialnej	10
przygotowanie do egzaminu	10
przeprowadzenie badań literaturowych	4
uczestnictwo w egzaminie	2
analiza materiału badawczego	6
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 77
Liczba godzin kontaktowych	Liczba godzin 45
Nakład pracy związany z zajęciami o charakterze praktycznym	Liczba godzin 6

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu	Formy prowadzenia zajęć
1.	Badanie ekspresji genów. Techniki hybrydyzacyjną Northern blot, ilościową reakcję odwrotnej transkrypcji amplifikacji w czasie rzeczywistym (RT-PCR), techniki hybrydyzacji mikromacierzowej. Zna zastosowania jakościowe i ilościowe tych technik, z uwzględnieniem diagnostyki mikrobiologicznej.	W1, U1, U2, K1, K2	wykład

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu	Formy prowadzenia zajęć
2.	Celowana diagnostyka genetyczna, postawy technik genotypowania opartych na reakcjach amplifikacji PCR i trawienia restrykcyjnego, hybrydyzacji sond oligonukleotydowych, wybiórczej amplifikacji wariantów genetycznych, genotypowania w reakcji amplifikacji PCR czasu rzeczywistego.	W1, W2, U1, U2, K1, K2	wykład
3.	Badania przesiewowe mutacji. Podstawowe techniki badania przesiewowego genu na podstawie denaturującej wysokosprawnej chromatografii cieczowej oraz elektroforetycznej analizy konformacji pojedynczej nici. Zasady multipleksowej, zależnej od ligacji amplifikacji sond genetycznych.	W2, U1, U2, K1, K2	wykład
4.	Badania genomowe. Technika sekwencjonowania Sangera i jej warianty (minisekwencjonowanie, genotypowanie przez wydłużanie startera). Technologie wykorzystywane w sekwencjonowaniu II generacji: przygotowanie biblioteki do sekwencjonowania całego genomu, sekwencjonowania eksomu lub wybranych paneli genowych. Zna różnice między metodami opartymi na pyrosekwencjonowaniu, pomiarze protonów i analizie optycznej. Sekwencjonowanie pojedynczych nici DNA.	W2, U1, U2, K1, K2	wykład
5.	Podstawy metodologiczne barwień chromosomów metafazowych oraz analizy chromosomów interfazowych techniką fluorescencyjnej hybrydyzacji in situ. Zapis zaburzeń chromosomowych. Pojęcie mutacji germinalnych i somatycznych. Najczęstsze geny i typy ich mutacji powodujące nowotwory rodzinne. Najczęstsze mutacje somatyczne w podstawowych typach nowotworów (rak płuca, piersi, trzustki, jelita grubego, białaczka szpikowa i chłoniaki).	W1, W2, U1, U2, K1, K2	wykład
6.	Wyszukanie sekwencji badanych genów i zaprojektowanie reakcji amplifikacji. Analizę wyników w oparciu o wyznaczony cykl kwantyfikacji standardu wewnętrznego i badanego transkryptu. Wybór i projektowanie reakcji diagnostycznej na podstawie znajomości ogólnie dostępnych zasobów internetowych.	W2, U1, K2, K3, K4	seminarium
7.	Narzędzia informatyczne do obróbki plików z sekwencjonowania NGS (.sam, .bam., vcf). Anotacja zapisu genu oraz i wyjaśnienie konsekwencji mutacji. Zasoby internetowe i rozróżnienie istotnych klinicznie mutacje od wariantów polimorficznych.	W2, U1, U3, K2, K3, K4	seminarium
8.	Graficzne przedstawienie rodowodu i zagadnienie predyspozycji genetycznej. Aktualne badania kliniczne oraz programy lekowe dla spersonalizowanej terapii nowotworowej i cele molekularne tych terapii. Postępowanie diagnostyczne w przypadku rodzinnego występowania nowotworu.	W1, U1, U3, K3, K4	seminarium

Informacje rozszerzone

Metody nauczania :

Analiza przypadków, Ćwiczenia komputerowe, Dyskusja, Metoda problemowa, Metoda projektów, Seminarium, Wykład,

Wykład z prezentacją multimedialną, Zajęcia typu Problem Based Learning

Rodzaj zajęć	Formy zaliczenia	Warunki zaliczenia przedmiotu
wykład	sprawozdanie z wykonania zadania, test wielokrotnego wyboru	Udział w zajęciach. Zaliczenie testu wielokrotnego wyboru.
seminarium	projekt, zaliczenie	Przygotowanie i przedstawienie w czasie seminarium wybranego procesu diagnostyki molekularnej.

Literatura

Obowiązkowa

1. Solnica B. Diagnostyka Laboratoryjna, PZWL Warszawa 2017
2. Bal J. Genetyka medyczna i Molekularna. PWN Warszawa 2017

Dodatkowa

1. Lewandowska Ronnegren A. Techniki laboratoryjne w Biologii Molekularnej. MedPh, Wrocław 2018

Kierunkowe efekty uczenia się

Kod	Treść
O.K3	Absolwent jest gotów do wdrażania zasad koleżeństwa zawodowego i współpracy w zespole specjalistów, w tym z przedstawicielami innych zawodów medycznych, także w środowisku wielokulturowym i wielonarodowościowym
O.K5	Absolwent jest gotów do przestrzegania tajemnicy zawodowej i praw pacjenta
O.K6	Absolwent jest gotów do korzystania z obiektywnych źródeł informacji
O.K7	Absolwent jest gotów do formułowania wniosków z własnych pomiarów lub obserwacji
O.W3	Absolwent zna i rozumie podstawy biologii molekularnej, mechanizmy dziedziczenia i zaburzeń genetycznych oraz podstawy inżynierii genetycznej
O.W5	Absolwent zna i rozumie zasady wykonywania badań laboratoryjnych przy użyciu metod manualnych i technik zautomatyzowanych oraz autoryzacji wyników
E.U13	Absolwent potrafi korzystać z genetycznych baz danych, w tym internetowych, i wyszukiwać potrzebne informacje za pomocą dostępnych narzędzi
E.U16	Absolwent potrafi zinterpretować wyniki badań genetycznych molekularnych i cytogenetycznych oraz zapisać je, używając obowiązującej międzynarodowej nomenklatury
E.U17	Absolwent potrafi ustalić algorytm diagnostyczny i zaproponować badania genetyczne dla pacjentów poradni genetycznej